

Psychické funkce

Vnímání

Emotivita

Paměť

Intelekt

Myšlení

Vědomí

Pozornost

Pudy

Volní jednání

Osobnost

Druhy halucinací:

- **sluchové** imperativní, teleologické, antagonistické
- **zrakové**
-
- **čichové**
-
- **Chut'ové**
-
- **Tělové** taktilní, orgánové, pohybové, posedlosti

vnímání

základní poznávací funkce elementární jednotky :

- **počítky, vjemy** - subjektivní odraz vnějšího světa v našem vědomí
- **představy** - obraz předmětů a jevů, které v daném okamžiku nevnímáme

Poruchy vnímání:

- Kvantitativní - zvýšená
snížená vnímavost
- Kvalitativní **iluze** jsou vyvolány skutečným podnětem, vjem je zkreslen
halucinace jsou vjemy vznikající bez současného vnějšího podnětu, pro jedince mají charakter skutečnosti

Druhy halucinací:

- **sluchové** imperativní, teleologické, antagonistické
- **zrakové**
- **čichové**
- **chut'ové**
- **T**
- **tělové** taktilní, orgánové, pohybové, posedlosti

Emotivita

- Vyjadřuje subjektivní vztah člověka k vlastním projevům a okolí, jde o celkové emoční ladění jednotlivce
- Afektivita je pohotovost k emočním reakcím

Charakteristika emocí

- Subjektivnost
- Polarita
- aktuálnost
- dynamičnost

Dělení emocí

1. dle kvality – nižší emoce
- vyšší emoce
2. Dle délky trvání – afekty
- nálady

Afekt

- Prudká, intenzivní emoční reakce
- Rychlý vznik
- Bouřlivý průběh
- Krátké trvání

Poruchy afektu

- Zvýšená afektivní dráždivost
- Afektivní stupor
- Afektivní raptus
- Patický

Nálada- Trvalejší pohotovost emoční reakce v určitém směru

Poruchy nálady

- **Expranzivní nálada** – euforie
 - hypomanická až manická nálada
 - extaktická nálada
- **Depresivní nálada**
 - anxiósní
 - bezradná
 - apatická
- **Rezonantní nálada**
- **Fobie** – bezdůvodné, nutkavé, panické strachy vůči některým předmětům a situacím

Myšlení

- Nejvyšší forma poznávací schopnosti
- Umožňuje zprostředkované poznání

Poruchy myšlení

Poruchy formální

- Zpomalené myšlení - bradypsychismus, záraz myšlení
- Zrychlené myšlení – tachypsychismus, logorea
- Ulpívavé myšlení – perseverace
- Ovládací myšlení
- obsedantní myšlení – obsese

Poruchy myšlení

Poruchy obsahové

- **Bludy** - vznik na chorobném základě
 - nevývratnost
 - obsahové zvrácenost
 - vliv na jednání

Rozdělení bludů

Dle obsahu

- expanzivní
- depresivní
- paranoidní

Dle formy

- solitární
- systemizované

Intelekt

- Schopnost správně usuzovat, využívat získané znalosti, porozumět problémům a správně řešit **nové, neznámé situace**
- **Intelligence – vrození základ intelektu**
- **Talent – mimořádně rozvinuté schopnosti**
- **Genialita- celospolečenský dosah**

Poruchy intelektu

- **Mentální retardace** – nedostatečný rozvoj
- **Demence** - druhotný úbytek

Pozornost - aktivní zaměření našeho vědomí, někdy hodnocena jako funkce vědomí

Vlastnosti pozornosti

- **Kapacita**
- **Selektivita**
- **Koncentrace**
- **Labilita**
- **Stabilita**
- **Oscilace**

Dělení pozornosti

- Pasivní
- Aktivní
- Extravertovan
- Intravertovaná

Poruchy pozornosti

- **Roztržitost** - soustředění na jeden problém
- **Rozptýlenost** – neschopnost udržet objekt
- **Hypoprosexie** – snížení
- **Hyperprosexie** - zvýšení

Paměť – schopnost přijímat, uchovávat, vybavovat a uplatňovat dříve získané informace

Paměťová stopa – uložená informace

Dělení paměti

- Mechanická x logická
- Krátkodobá x dlouhodobá

Fáze činnosti paměti

- Vstířpivost
- Úchovnost
- Výbavnost

Zapomínání – Ebbinghausova křivka

Poruchy paměti

- **Hypermniezie** – zvýšená výbavnost spojená většinou s nepřesností
- **Hypomniezie** – oslabení paměti
- **Amnézie** – ztráta paměti
- **Konfabulace** - vyplňování mezer smyšlenkami
- **Pseudologia fantastika** – bájná lhavost

Pudy

- Vrozené, relativně druhově stále mechanismy chování, specifické reakce na podmínky
- Instinkty – postrádají individuální rozlišení

Druhy pudů a jejich poruchy

Pud obživný

- Bulimie
- Anorexie

Pud rodičovský

- Zvýšení pudu – opičí láska
- Snížení pudu – krkavčí rodiče

Druhy pudů a jejich poruchy

Pud sebezáchovy

- Automutilace
- Sebevražda
- Sebezabití

Poruchy na úrovni sebeobrany

Agrese – tři stupně

Rezignace

Druhy pudů a jejich poruchy- pud pohlavní

- **Zvýšení pudu** – satyriasis, nymfomanie
- **Snížení pudu** – impotence, frigidita

- **Poruchy ve způsobu ukájení** – sadismus, masochismus
- **Poruchy v zaměření (v objektu)** – pedofilie, exhibicionismus, gerontofilie, fetišismus....

Volní jednání – vědomá činnost sledující dosažení určitého cíle

- **Zdroje volního aktu – pudy, instinkty, zájmy**
- **Motivační proces – boj motivů**
- **Volní jednání – psychomotorická činnosti**

Volní jednání - poruchy

- **Hypobulie** – oslabení
- **Abulie** – vymizení
- **Hyperbulie** - zvýšení

Volní jednání – poruchy na úrovni jednání

- Impulsivní stavy
- Zkratkovité jednání

Vědomí

- Globální psychická funkce
- Stav kdy mohou normálně probíhat všechny ostatní psychické funkce

Vědomí - vlastnosti

- Bdělost
- Sebeuvědomování se

Vědomí - biické změny

Spánek - poruchy

- hyposomnie
- insomnie
- hypersomnie
- narkolepsie
- somnambulismus
- somnilogie
- pavor nocturnus

Hypnosa

Vědomí - poruchy

- **Kvantitativní** – somnolence, sopor, koma, mdloba
- **Kvalitativní - delirium** (obluzenost)
 - **amence** (zmatenost)
 - **obnubilace** (mráкотný stav)

Osobnost - individuální integrace duševních a tělesných vlastností člověka vznikající rozvinutím vrozeného základu během zevních podmínek

- **Formát osobnosti**- možnosti, schopnosti, způsobilosti
- **Charakter** – povahové vlastnosti- schopnost projevovat se určitých charakteristickým způsobem – **charakterové typy**
- **Temperament** – způsob emočních projevů jedince

Osobnost – vývoj

Prostřednictvím mechanismů osobnosti

- Kompenzace
- Hyperkompenzace
- Únik
- Regrese
- Racionalizace
- Agrese

Typologie osobnosti

Hippokratovo dělení

- Sangvinik – krev
- Cholerik – žluč
- Flegmatik – hlen
- Melancholik – černá žluč

Typologie osobnosti

Kretschmerovo dělení

- Pyknicko – cyklotymní
- Leptosomně – schizotypní
- Alteticky – vyisósní
- Dysplastický

Typologie osobnosti

Jungovo dělení

- Extrovert
- Introvert

Poruchy osobnosti –

Degradace – celkové snížení úrovně

- **Depravace** – narušení v oblasti sociálních vztahů a vyšších citů
- **Deteriorace** – postižení oblasti poznávacích funkcí (paměť, intelekt...)
- **Desintegrace** – rozpad osobnosti, uvolnění vazeb mezi jednotlivými psychickými funkcemi

Poruchy osobnosti

- **Depersonalizace** – odcizení pocíťování vlastního „já“
- **Transformace** – ignorování vlastní osobnosti